

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/151/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412214398
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1412214398.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľov: 1. F. V. H., bytom M. XH, G., 2. S.. H. H., bytom M. XH, G., proti odporcom: 1. G..Q..N.. N., M..N.., so sídlom G. J. X, I. J. Y., IČO: XX XXX XXX, 2. Q. G. N., M..N.., so sídlom Š. X, G., IČO: XX XXX XXX, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní navrhovateľov proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 9C 249/2012-58 zo dňa 09.01.2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti **m e n í** tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia **z a m i e t a**.

Navrhovatelia sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť odporcovi v 2. rade trovy konania v sume 33,- eur do 3 dní.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 09.01.2013 zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia proti odporcovi v 1. rade a proti odporcovi v 2. rade rozhodol tak, že nariaďuje predbežné opatrenie, ktorým odporcovi v 2. rade uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva, najmä scudzením nehnuteľnosti bytu č. XX, na X. K. G. O. na M. X/H I. G., súpisné číslo XXXX, na pozemkoch parc. č. XXXX/XX v podiele 1/1, vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach a spoluvlastníckeho podielu k pozemku, ktorého veľkosť je XXXX/XXX/XXX, evidovanými N. H. pre E. S. N. G. na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie O., okres G. F., obec G. - S..Č.. O.Ú. práva na nehnuteľnostiach až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej a zároveň navrhovateľom uložil, aby v lehote 30 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia podali na súde návrh na začatie konania vo veci samej voči odporcovi v 2. rade vo veci záložného práva k bytu č. XX, na X. poschodí bytového domu na M. X/H I. G., súpisné číslo XXXX, na pozemkoch s parc. č. XXXX/XX v podieli 1/1, vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach a spoluvlastníckeho podielu k pozemku, ktorého veľkosť je XXXX/XXX/XXX, evidovaného N. H. pre E. S. N. G. na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie O., okres G. F., obec G. - S..Č.. O..

Súd rozhodol na základe podaného návrhu navrhovateľov zo dňa 03.10.2012, ktorým žiadali nariadiť predbežné opatrenie a uložiť odporcom v 1. a v 2. rade zakázať previesť na iného, zaťažiť a scudziť a realizovať výkon záložného práva k bytu č. XX na X. K. bytového domu na M. X/H I. G., súpisné číslo XXXX, na pozemkoch parc. č. XXXX/XX I. K. X/X, vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach a spoluvlastnícky podiel k pozemku, ktorého veľkosť je XXXX/XXX/XXX, zapísaný v katastri nehnuteľností H. Ú. I. G., N. H. pre E. S. N. G., na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie O., okres G. F., obec G. - S..Č.. O. až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Navrhovatelia žiadali nariadiť predbežné opatrenie z dôvodu, že dňa 07.09.2009 uzavreli s odporcom v 1. rade zmluvu o dielo č. XXXXXX-O., predmetom ktorej bolo zhotovenie uvedeného bytu. Na základe zmluvy po vyhotovení faktúr zaplatili odporcovi v 1. rade kúpnu cenu 133.000,- eur. Dňa

18.01.2012 navrhovatelia uzavreli s odporcom v 1. rade zmluvu o prevode vlastníctva predmetného bytu. Odporca v 1. rade sa v bode článku X bode 7. zmluvy zaviazali zabezpečiť výmaz záložného práva v prospech odporcu v 2. rade a to tak, že odporca v prvom rade sa zaviazal obstaráť kvitanciu z Q. G. N., M..N.. k záložnému právu uvedenému v bode 6 písm. a) tohto článku na byt, ktorý je predmetom prevodu podľa tejto zmluvy do 31.3.2012 tak, aby toto záložné právo k bytu pozemku bolo po nadobudnutí vlastníckeho práva kupujúcimi k prevádzaným nehnuteľnostiam vymazané v súlade s touto zmluvou a aby kupujúci mali naďalej vo vlastníctve tieto nehnuteľnosti nezaťažené týmto záložným právom. Obstaráť kvitanciu z Q. G. N., M..N.. na pozemok parc. č. XXXX/X, ktorý je príľahlý k bytovým domom O., O., O., D., spoluvlastnícky podiel ku ktorej je predmetom prevodu podľa čl. V bod 2. tejto zmluvy. Najneskôr do 15 dní od obdržania kvitancie z Q. G. N., M..N.. na byt, ktorý je predmetom prevodu podľa tejto zmluvy v rozsahu uvedenom v písm. a) tohto bodu doložiť túto kvitanciu k výmazu záložného práva na byt príslušnému katastru nehnuteľností. Do 15 dní po obdržaní kvitancie z Q. G. N., M..N.. k výmazu záložného práva špecifikovaného v bode 6. písm. b) tohto článku doložiť príslušnému katastru nehnuteľností kvitanciu k výmazu záložného práva špecifikovaného v bode 6. písm. b) tohto článku. Navrhovatelia sa na základe zmluvy o prevode vlastníctva k bytu č. XX stali bezpodielovými spoluvlastníkmi podľa priloženého LV č. XXXX kat. úz. O.. Navrhovatelia tvrdili, že odporca v 1. rade nezabezpečil výmaz záložného práva a kvitanciu od odporcu v 2. rade. Listom zo dňa 04.09.2012 odporca v 2. rade oznámil odstúpenie od zmluvy o úvere s odporcom v 1. rade s tým, že trvá na úhrade dlhu bezodkladne a zároveň upozornil navrhovateľov na možnosť realizácie výkonu záložného práva na predmetný byt napriek skutočnosti, že navrhovatelia odporcovi v 1. rade riadne zaplatili celú kúpnu cenu. Odporca v 1. rade si nesplnil povinnosť, ku ktorej sa v zmluve zaviazal a ne získal kvitanciu na výmaz záložného práva. Odporca v 1. rade uzavrel s odporcom v 2. rade zmluvu o úvere, ktorá bola zabezpečená záložným právom na rozostavaný byt č. XX pod I.. Navrhovatelia nemajú možnosť zistiť ako bol úver plnený a aký je zostatok pokiaľ ide o byt č. XX. Navrhovatelia návrh podali tiež z dôvodu, že na väčšine bytov odporca v 2. rade realizuje výkon záložného práva, čo je zrejmé aj z doloženého listu vlastníctva. Navrhovatelia odôvodnili návrh tiež tým, že odporca v 2. rade začne realizovať výkon záložného práva aj na byt č. XX, ktorý je v ich bezpodielovom spoluvlastníctve a z toho dôvodu sa domáhajú súdnej ochrany prostredníctvom podaného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a následne formou žaloby na náhradu škody, plnenie povinností, eventuálne nahradenie prejavu vôle a konaním odporcu v 2. rade navrhovatelia odôvodnili bezprostredne hroziacu ujmu na ich vlastníckom práve a súčasne odporca v 2. rade už od zmluvy o úvere s odporcom v 1. rade odstúpil, na základe čoho je možné predpokladať, že v blízkej dobe pristúpi k realizácii výkonu záložného práva na ich byt tak, ako na ostatných bytoch. V súčasnej dobe nie je zrejmé, či ide o dôvodnú realizáciu výkonu záložného práva a doteraz túto skutočnosť odporca v 2. rade ani nepreukázal.

Súd prvého stupňa rozhodol s odôvodnením, že existuje nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, keď z obsahu pripojeného spisu sp. zn. 10Cb 315/2012, z tvrdenia odporcu v 1. rade zistil, že ako stavebník zabezpečoval zhotovenie projektu „O. XXX - výstavba občianskej vybavenosti a polyfunkčných domov - O.". Odporca realizoval projekt prostredníctvom vlastného financovania, ako aj cudzích zdrojov, aj úverom čerpaným na základe zmluvy o úvere uzavretej s odporcom v 2. rade. Odporcovia uzatvorili zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej sa odporca v 2. rade zaviazal poskytnúť odporcovi v 1. rade investičný úver, ktorý bol postupne čerpaný a splácaný. Pohľadávky odporcu v 2. rade voči odporcovi v 1. rade zo zmluvy boli zabezpečené viacerými spôsobmi, ako aj záložným právom k viacerým nehnuteľnostiam vo vlastníctve odporcu v 1. rade, zmluvou o budúcej zmluve o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti a zároveň bola podpísaná aj zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti. V zmluve je definovaný budúci záloh, ktorým mali byť všetky rozostavané byty financované z úveru odporcu v 2. rade. v etape výstavby, ako rozostavaná stavba. Predmetom zálohu sú stavby vo vlastníctve odporcu v 1. rade zapísané na LV č. XXXX, v k.ú. O., správa katastra G., bez súpisného čísla, postavené na parc. č. XXXX/XX, XXXX/XX M. XXXX/XX, označené ako rozostavaná stavba. Predmetom bol aj jeden z polyfunkčných domov, ktoré staval odporca v 1. rade. Záložná zmluva bola vložaná do katastra nehnuteľností vkladom I. XXXX/XX zo dňa 10.07.2007, ako záložné právo v prospech Q. G. N., M..N., Š. X, G., na rozostavanú stavbu, polyfunkčný dom - M., na pozemkoch uvedeného parcelného čísla a tiež na byt vo vlastníctve navrhovateľov O.-XX,X.K.. Odporca v 1. rade sa v dôsledku nepriaznivej situácie na realitnom trhu dostal do omeškania so splácaním jednotlivých splátok a z toho dôvodu odporca v 2. rade odstúpil od zmluvy o úvere pre porušenie zmluvy a omeškanie s dvoma splátkami. Odporca v 2. rade v súčasnosti realizuje výkon záložného práva prostredníctvom dražobnej spoločnosti, pričom odporca v 1. rade výkon záložného

práva považuje za nedôvodný a neoprávnený. Navrhovateľom tak hrozí, že byt v ich bezpodielovom spoluvlastníctve, za ktorý riadne zaplatili kúpnu cenu, bude odporcom v 2. rade pri výkone záložného práva použitý na úhradu dlhu odporcu v 1. rade voči odporcovi v 2. rade a týmto postupom by navrhovateľom vznikla škoda minimálne vo výške kúpnej ceny za predmetný byt. Súd prvého stupňa prihliadol na dobromyseľnosť navrhovateľov, ktorí sú v nepriaznivej situácii bez svojho zavinenia a ujma, ktorá im hrozí je mimoriadne závažná. Podľa názoru súdu obmedzenie práva odporcu v 2. rade realizovať záložné právo nespôsobí na strane odporcu v 2. rade nezvratné a nenapraviteľné následky. V danom prípade záujem navrhovateľov na eliminácii bezprostrednej možnosti vzniku značnej škody na ich majetku prevážil nad právami odporcu v 2. rade, ktoré mu vyplývajú zo záväzkového vzťahu s odporcom v 1. rade. Súd sa preto stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a preto návrhu vyhovel. Súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia proti odporcovi v 1. rade zamietol pre nedostatok pasívnej legitímácie, pretože zdržať sa výkonu záložného práva v danej veci je možné uložiť iba odporcovi v 2. rade, ktorý má polyfunkčný dom, vrátane bytu navrhovateľov vedený v rámci záložného práva. Pretože odporca v 1. rade nerealizuje vo vzťahu k predmetnému bytu žiadne úkony, ktoré by boli v rozpore so zmluvou a ktoré by poškodzovali navrhovateľov, súd proti odporcovi v 1. rade návrh zamietol. Pri nariadení predbežného opatrenia súd uložil zároveň navrhovateľom povinnosť, aby podali v súdom stanovnej lehote 30 dní od doručenia uznesenia návrh na začatie konania vo veci samej proti odporcovi v 2. rade vo veci záložného práva k bytu č. XX na X. K. bytového domu na M. X/H I. G., tak ako je uvedené vo výroku napadnutého uznesenia.

Proti výroku uznesenia, ktorým súd vyhovel návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podal odvolanie odporca v 2. rade, ktorý žiadal napadnuté uznesenie zmeniť a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť v celom rozsahu a zároveň žiadal, aby súd uložil navrhovateľom povinnosť nahradiť trovy konania odporcovi za zaplatený súdny poplatok za podané odvolanie. V odvolaní namietal odporca v 2. rade, že vo vzťahu k nemu nebola dostatočným spôsobom osvedčená pravdepodobnosť nárokov navrhovateľov, čo je jedným z predpokladov na vydanie predbežného opatrenia. Vydaním predbežného opatrenia sa odporcovi v 2. rade, ako záložnému veriteľovi znemožňuje domôcť sa uspokojenia svojej pohľadávky, čím na strane odporcu v 2. rade bez jeho zavinenia vzniká protiprávny stav, ako dôsledok sporu medzi odporcom v 1. rade a navrhovateľmi v 1. a 2. rade. Odporca preto namietal, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolateľ poukázal na to, že navrhovatelia v 1. a v 2. rade už pri podpise kúpnej zmluvy s odporcom v 1. rade vedeli, že na predmetných nehnuteľnostiach je zriadené záložné právo v prospech odporcu v 2. rade a túto skutočnosť navrhovatelia ani nespochybňujú a tiež mali vedomosť aké právne následky sú spojené s uvedeným zabezpečovacím inštitútom. Poukázal na skutočnosť, že medzi odporcom v 2. rade a navrhovateľmi nie je žiadny záväzkovoprávny vzťah, ktorý by odporcovi v 2. rade znemožňoval začať výkon záložného práva, na ktorý je odporca v 2. rade oprávnený zo zákona. Navrhovatelia nesprávne prenášajú zodpovednosť za nesplnenie si povinnosti odporcom v 1. rade a to zabezpečiť návrh na výmaz záložného práva na predmetnej nehnuteľnosti vyplývajúce z uzatvorenej kúpnej zmluvy medzi navrhovateľmi a odporcom v 1. rade a to na odporcu v 2. rade, ktorý má záväzkovoprávny vzťah len s odporcom v 1. rade založený zmluvou o úvere, v zmysle ktorej sa v čl. 6 bod 9 odporca v 2. rade zaviazal odporcovi v 1. rade uvoľniť záložné právo, ak kupujúci uhradí plnú kúpnu cenu, pričom odporca v 2. rade vydá odporcovi v 1. rade návrh na výmaz záložného práva do piatich pracovných dní po pripísaní kúpnej ceny na účet odporcu v 1. rade vedený u odporcu v 2. rade a splatením príslušnej časti úveru odporcovi v 2. rade. Pretože odporca v 1. rade si túto povinnosť nesplnil a nepoukázal plnú kúpnu cenu na svoj účet vedený u odporcu v 2. rade, tak nesplnil príslušnú časť úveru a preto odporca v 2. rade nemá povinnosť vydať návrh na výmaz záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam a vzdať sa tejto časti svojho zálohu. Odporca v 2. rade preto považuje návrh navrhovateľov na vydanie predbežného opatrenia za účelový, keď nezavinil vzniknutú situáciu navrhovateľov a nemôže mu byť na ujmu nesplnenie si povinnosti odporcom v 1. rade voči nemu. Odporca v 2. rade preto tvrdil, že vo vzťahu k nemu nebola dostatočným spôsobom osvedčená pravdepodobnosť nároku navrhovateľov, čo je jedným z predpokladov pre vydanie predbežného opatrenia a vydaním predbežného opatrenia sa mu ako záložnému veriteľovi znemožňuje domôcť sa uspokojenia svojej pohľadávky, čím na jeho strane vzniká protiprávny stav a preto žiadal návrh zamietnuť v celom rozsahu.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Navrhovatelia v podanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia tvrdili, že im bezprostredne hrozí ujma na ich vlastníckych právach k bytu č. XX na M.Á. W. v G., keď s odporcom v 1. rade uzatvorili zmluvu o dielo zo dňa 07.09.2009, ktorej predmetom bolo zhotovenie bytu č. XX na X. K. bytového domu na M. X/H v G. s tým, že odporcovi v 1. rade zaplatili plnú výšku kúpnej ceny 133.000,- eur a dňa 18.01.2012 uzatvorili s odporcom v 1. rade zmluvu o prevode vlastníctva predmetného bytu, v ktorej sa odporca v 1. rade v bode VII čl. 10 tejto zmluvy zaviazal k odstráneniu záložných práv v prospech odporcu v 2. rade, čo však nesplnil a nezabezpečil kvitanciu od odporcu v 2. rade na výmaz záložného práva. Navrhovatelia majú obavu, že odporca v 2. rade pristúpi k výkonu záložného práva na ich byt napriek tomu, že odporcovi v 1. rade riadne zaplatili celú kúpnu cenu. Navrhovatelia podaným návrhom na nariadenie predbežného opatrenia žiadali, aby súd odporcom v 1. a v 2. rade zakázal previesť na iného, zaťažiť, scudziť a realizovať výkon záložného práva k bytu č. XX na X. K. bytového domu na ulici M. X/H I. G., až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Podľa § 3 O.s.p. občianske súdne konanie je jednou zo záruk zákonnosti a slúži na jej upevňovanie a rozvíjanie. Každý má právo domáhať sa na súde ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené.

V zmysle uvedeného ustanovenia domáhať sa na súde ochrany možno len vtedy, ak účastník splní zákonom ustanovené predpoklady na poskytnutie tejto ochrany.

Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Z ustanovenie § 74 a nasl. O.s.p. vyplývajú tieto základné predpoklady pre vydanie predbežného opatrenia: naliehavosť vydania predbežného opatrenia, dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, preukázanie nároku, ktorého sa žalobca mieni domáhať návrhom vo veci samej, určitosť, zrozumiteľnosť a vykonateľnosť navrhovaného predbežného opatrenia.

Podľa § 76 ods. 1 písm. e), f) O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami, niečo vykonal, niečo sa zdržal, alebo niečo znášal.

Súd prvého stupňa pred rozhodnutím o nariadení predbežného opatrenia zistil, že návrh nemá zákonom požadované náležitosti a preto podľa § 43 ods. 1 O.s.p. vyzval navrhovateľov uznesením zo dňa 10.12.2012, aby v lehote 10 dní doplnili svoje podanie a špecifikovali petiu návrhu, ktorý musí byť určitý, zrozumiteľný a vykonateľný s upozornením, že ak nebude podanie v určenej lehote doplnené, súd podanie odmietne. Navrhovatelia podaním zo dňa 20.12.2012 doplnili návrh na vydanie predbežného opatrenia tak, že žiadali, aby súd odporcom v 1. a v 2. rade zakázal previesť na iného, zaťažiť, scudziť alebo realizovať výkon záložného práva v prospech Q. G. N., M..N., Š. X, G., IČO: XXXXXXXX, podľa I. XXXXX/XX z 10.07.2007 na byt č. XX, na X. K. bytového domu na ulici M. X/H I. G., súp. č. domu XXXX, na pozemkoch s parc. č. XXXX/XX v podieli 1/1 vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach a spoluvlastnícky podiel k pozemku, ktorého veľkosť je XXXX/XXX/XXX, zapísaný v katastri nehnuteľností H. Ú. I. G., N. H. pre E. S. N. G. na LV č. XXXX pre katastrálne územie O., okres G. F., obec G. - S..Č.. O., až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Vzhľadom na takto určený petit návrhu, o ktorom súd prvého stupňa následne rozhodol, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa pri odstraňovaní väd návrhu nepostupoval dôsledne a v súlade s ustanovením § 43 ods. 1 O.s.p. V uznesení, ktorým súd navrhovateľov vyzval na opravu a doplnenie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia len vo všeobecnosti uviedol, akú opravu je treba vykonať a účastníkovi nedal dostatočný návod na podanie kvalifikovaného a odôvodneného návrhu s jednoznačným petitom v zmysle ustanovenia § 76 ods. 1 O.s.p.

Podľa § 75 ods. 1, 2 O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu. Návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

Podľa § 75 ods. 3 O.s.p. ak návrh nemá všetky náležitosti podľa odseku 2, súd postupuje podľa § 43 a v uznesení uvedie vady návrhu; to neplatí na konanie, ktoré môže začať súd i bez návrhu.

Podľa § 43 ods. 1 prvá a druhá veta O.s.p. sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať.

Podľa § 43 ods. 2 O.s.p. ak účastník v lehote podľa odseku 1 podanie neopraví alebo nedoplní a pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať, súd odmietne podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkového zistenia z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má iba dočasný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie a preto je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na predbežné opatrenie aspoň osvedčené. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia súd posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených listín. V súlade s ustanovením § 75 ods. 6 O.s.p., podľa ktorého súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania, súd nevykonáva dokazovanie, ale vychádza iba z obsahu návrhu a príloh, pričom na základe ich spravdepodobnenia vyvodí záver o tom, či je osvedčená potreba a naliehavosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že v rozhodnutiach všeobecných súdov musí existovať rozumný proporčný vzťah medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom. Ak použitie predbežného opatrenia súdom predpokladá kumulatívne splnenie všetkých zákonných podmienok, je výlučne vecou navrhovateľa predbežného opatrenia, aby svoje tvrdenia o osvedčení nároku, pre ktorý požaduje dočasnú ochranu, preukázal dostatočnými dôkazmi, z ktorých súd vyvodí závery o prípustnosti a opodstatnenosti takéhoto návrhu. V štádiu, keď súd rozhoduje o návrhu na predbežné opatrenie nie je mysliteľné, aby súd vykonával dokazovanie, prípadne, aby vyvinul procesné úsilie o doplnenie dokazovania. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v činnosti súdu, ktorý rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia spočíva výlučne na navrhovateľovi. Potreba okamžitej a dočasnej úpravy pomerov účastníkov je kumulatívnou požiadavkou nariadenia predbežného opatrenia, ale musí byť reálne preukázaná. Zúžené požiadavky na dokazovanie v súvislosti s rozhodovaním o predbežnom opatrení nemožno interpretovať tak, že predbežné opatrenie môže súd vydať bez toho, aby dokazovanie vykonal v potrebnej miere a preveril ním vierohodnosť navrhovateľom tvrdených skutočností.

Preto, aby súd mohol vyhovieť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí navrhovateľ osvedčiť aspoň základné skutočnosti umožňujúce prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj nebezpečenstvo hroziacej ujmy. Okrem toho navrhované predbežné opatrenie musí byť primerané zabezpečovaniu nároku a musí byť prípustné. Predbežné opatrenie musí mať vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom konania vo veci samej.

Účelom predbežného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov a podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia. Osvedčenie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno preto spočíva výlučne na navrhovateľovi predbežného opatrenia a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie.

Predbežné opatrenie však nemožno vydať iba na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

Je potrebné tiež zdôrazniť, že presný, určitý a zrozumiteľný petit nie je vyjadrením iba formálnych náležitostí návrhu, ale je nevyhnutným predpokladom tohto, aby súdne rozhodnutie bolo z materiálneho hľadiska aj vykonateľné, to znamená, že pri rozhodovaní o predbežnom opatrení by malo byť súdu zrejmé, že ak návrh tieto kritériá nespĺňa, nemôže byť podkladom spĺňajúcim zákonné predpoklady stanovené ustanovením § 75 ods. 2 O.s.p., ktoré ustanovenie upravuje, aké náležitosti má mať návrh na nariadenie predbežného opatrenia a z ktorého vyplýva, že návrh má okrem náležitosti návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností, odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutie súdu bolo zdôvodnené a presvedčivé. Odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Podcenenie povinnosti súdu vytvoriť presvedčivé rozhodnutie, ktoré spĺňa parametre zákonnosti a ústavnosti vyvoláva účinky arbitrárnosti a porušenie základného práva účastníka konania na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa názoru odvolacieho súdu skutočnosti, ktoré uviedol navrhovateľ v podanom odvolaní nie je možné považovať za skutočnosti, ktoré by v zmysle uvedených zákonných ustanovení odôvodňovali nariadenie predbežného opatrenia proti odporcovi v 2. rade. Predbežné opatrenie, ktoré nariadil súd prvého stupňa nebolo vydané v súlade so zákonom, pretože súd neskúmal splnenie podmienok na jeho vydanie, nesprávne posúdil opodstatnenosť nárokov navrhovateľa, ktorých sa domáhal proti odporcovi v 2. rade a k vydaniu predbežného opatrenia došlo bez zistenia rozhodujúcich skutočností podstatných pre vydanie predbežného opatrenia, pričom súd prvého stupňa si len osvojil tvrdenia navrhovateľa a na základe toho rozhodol.

Odvolací súd opakovane zdôrazňuje, že je výlučne vecou navrhovateľa predbežného opatrenia, aby svoje tvrdenia o osvedčení nároku, pre ktorý žiada dočasnú úpravu, predložil dostatočnými dôkazmi, z ktorých súd môže vyvodiť závery o prípustnosti a opodstatnenosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Súd pri rozhodnutí o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vykoná dokazovanie len v rozsahu dôkazných prostriedkov predložených osobou, ktorá požaduje nariadenie predbežného opatrenia a tvrdených skutočností v návrhu. Aj v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia platí povinnosť uvedená v Občianskom súdnom poriadku, ktorá súdu prikazuje, aby v súčinnosti so

všetkými účastníkmi konania postupoval tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná a aby sa skutočnosti, ktoré sú medzi účastníkmi sporné, spoľahlivo zistili.

Podľa § 75 ods. 3 O.s.p., ak návrh nemá všetky náležitosti podľa ods. 2, súd postupuje podľa § 43 a v uznesení uvedie vady návrhu; to neplatí na konanie ktoré môže začať súd i bez návrhu, čo v danom prípade nie je. V zmysle § 75 ods. 3 O.s.p. návrh, ktorý nespĺňa všeobecné náležitosti podania v zmysle § 42 ods. 3 O.s.p. a § 79 ods. 1 O.s.p. a náležitosti, ktoré sa vyžadujú pre návrh na nariadenie predbežného opatrenia je taký, ktorý nespĺňa náležitosti vyžadované pri nariadovaní predbežného opatrenia a musí byť navrhovateľom opravený. Súd vyzve navrhovateľa na opravu návrhu v súlade s ust. § 43 O.s.p.. O oprave návrhu rozhodne súd uznesením, v ktorom zároveň poučí navrhovateľa ako má opravu vykonať. Navrhovateľ by mal vždy dbať na to, aby jeho návrh na nariadenie predbežného opatrenia spĺňal všetky náležitosti predpokladané zákonom, pretože sa podaním vadného návrhu do istej miery pripravuje o rýchlu a efektívnu ochranu z dôvodu, že tak, ako vyplýva z odseku 3 predmetného ustanovenia, zákonná lehota, v ktorej súd musí rozhodnúť o nariadení predbežného opatrenia sa počíta až od okamihu doručenia návrhu, ktorý netrpí vadami. Preto v prípade, ak návrh nespĺňa predpísané náležitosti postupuje súd tak, že uloží navrhovateľovi povinnosť uznesením na ich odstránenie a až potom, čo budú tieto vady odstránené, začína plynúť lehota, v ktorej je súd povinný rozhodnúť. Pokiaľ navrhovateľ v určenej lehote podanie neopraví, alebo vady podania neodstráni, súd rozhodne podľa § 43 ods. 2 O.s.p. tak, že uznesením návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietne. V danej veci súd prvého stupňa v zmysle uvedeného ustanovenia nepostupoval a nevyzval navrhovateľa na doplnenie návrhu, ktorý nemá náležitosti požadované zákonom na rozhodnutie o vydaní predbežného opatrenia.

Súd prvého stupňa v danej veci uložil povinnosť odporcovi v 2. rade nariadeným predbežným opatrením spôsobom, ktorý odporoval procesným predpisom a tým porušil ich základné práva a slobody zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Bolo tiež vecou navrhovateľa, aby svoje tvrdenia o osvedčení nároku, pre ktorý požaduje dočasnú úpravu predložil dostatočnými dôkazmi, z ktorých súd vyvodí závery o prípustnosti a opodstatnenosti návrhu. Je pritom vecou navrhovateľa, aby vzhľadom na lehotu 30 dní, v ktorej má súd o jeho návrhu rozhodnúť v samom návrhu na vydanie predbežného opatrenia a pripojenými listinnými dôkazmi zákonom požadované skutočnosti osvedčil. S prihliadnutím na obranu odporcu v 2. rade nemožno zatiaľ jednoznačne považovať za osvedčený navrhovateľmi uplatnený nárok, ktorý dôvodne tvrdil v podanom odvolaní, že navrhovatelia v 1. a v 2. rade už pri podpise kúpnej zmluvy s odporcom v 1. rade vedeli, že na predmetných nehnuteľnostiach je zriadené záložné právo v prospech odporcu v 2. rade a aké právne následky sú spojené s daným zabezpečovacím inštitútom. Odvolací súd poukazuje na obsah spisu, v ktorom je založená zmluva o dielo č. XXXXXX-O. zo dňa 07.09.2009 a ktorej v článku VI bod 2 označenej ako vlastnícke právo k dielu a nebezpečenstvo škody na diele, záložné právo, obchodné tajomstvo podľa bodu 2 „Objednávateľ berie na vedomie a súhlasí s tým, že k zhotovovanému dielu a k pozemku zastavanému domom môže počas zhotovenia diela zhotoviteľ zriadiť, resp. už zriadil záložné právo/práva v prospech finančných inštitúcií, najmä v prospech Q. G. N., M..N., so sídlom Š. X, XXX XX G., IČO: XX XXX XXX a to za účelom zabezpečenia pohľadávky takejto finančnej inštitúcie voči zhotoviteľovi z titulu poskytnutia úveru/úverov na financovanie zhotovovaného diela“. Odporca v 2. rade tiež dôvodne namietal v odvolaní, že medzi odporcom v 2. rade a navrhovateľmi neexistuje záväzkovoprávny vzťah, ktorý by odporcovi v 2. rade znemožňoval začať výkon záložného práva, na ktorý je odporca v 2. rade oprávnený zo zákona, keď navrhovatelia nesprávne prenášajú zodpovednosť za neplnenie si povinnosti odporcom v 1. rade a to zabezpečiť návrh na výmaz záložného práva na predmetné nehnuteľnosti vyplývajúcu mu z kúpnej zmluvy uzavretej medzi navrhovateľmi v 1. a v 2. rade a odporcom v 1. rade na odporcu v 2. rade. Pokiaľ ide o odporcu v 2. rade, tento má záväzkovoprávny vzťah len s odporcom v 1. rade založený zmluvou o úvere, v zmysle ktorej sa v čl. 6 bod 9 odporca v 2. rade zaviazal odporcovi v 1. rade uvoľniť záložné právo ak kupujúci uhradí plnú kúpnu cenu, pričom odporca v 2. rade vydá odporcovi v 1. rade súhlas s výmazom záložného práva do piatich pracovných dní po pripísaní kúpnej ceny na účet odporcu v 1. rade vedený u odporcu v 2. rade a po splatení príslušnej časti úveru odporcovi v 2. rade. Z obsahu spisu vyplýva, že odporca v 1. rade si túto povinnosť nesplnil a nepoukázal plnú kúpnu cenu na svoj účet vedený u odporcu v 2. rade, čo v konaní o nariadenie predbežného opatrenia spochybnené nebolo a tiež nesplnil príslušnú časť úveru a tak odporca v 2. rade nemá povinnosť vydať súhlas s výmazom záložného práva za daného stavu, v dôsledku zavinenia odporcu v 1. rade. V danej veci bolo o návrhu navrhovateľov v 1. a v 2. rade právoplatne rozhodnuté a preto odvolací súd neskúmal dôvodnosť návrhu navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia voči odporcovi v 1.

rade. Predmetom odvolacieho konania bolo rozhodnutie o odvolaní odporcu v 2. rade proti predbežnému opatreniu voči nemu na základe podaného návrhu navrhovateľov. Ako bolo už uvedené navrhovateľ je povinný v konaní o nariadenie predbežného opatrenia uviesť v návrhu všetky náležitosti podľa § 75 O.s.p. Okrem podstatných náležitostí navrhovateľa v podanom návrhu neuviedli, čoho sa chcú domáhať v konaní vo veci samej voči odporcovi v 2. rade a neuviedli presný, jednoznačný a určitý petit návrhu vo veci samej a preto nebol v konaní preukázaný nárok, ktorého sa navrhovateľa mienia domáhať návrhom vo veci samej. Tento nedostatok bolo potrebné zo strany súdu odstrániť postupom podľa § 75 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.

Vzhľadom na uvedené bolo úlohou súdu prvého stupňa podľa § 43 ods. 1 O.s.p. vyzvať navrhovateľa na doplnenie a opravu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia tak, aby zodpovedal ustanoveniu § 75 ods. 3 O.s.p.. V zmysle uvedeného však súd prvého stupňa nepostupoval a uvedený nedostatok odvolací súd nemôže odstrániť s poukazom na ustanovenie § 221 ods. 3 O.s.p., podľa ktorého ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti uzneseniu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, zruší rozhodnutie len ak zastavuje konanie. Odvolací súd preto nemohol odstrániť nedostatok v konaní súdu prvého stupňa tým, že by napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že úlohou súdu prvého stupňa by bolo vyzvať navrhovateľa na doplnenie návrhu a preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, keď neboli splnené podmienky pre potvrdenie a ani pre zrušenie napadnutého uznesenia.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému odporcovi v 2. rade odvolací súd priznal trovy konania za zaplatený súdny poplatok za podané odvolanie proti uzneseniu v sume 33,- eur do troch dní.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.